

Зулфия Қуролбой қизи

ЎЛИМ ҲЕЧ НАРСА ЭМАС

Зулфия ҚУРОЛБОЙ қизи

ЎЛИМ ҲЕЧ НАРСА ЭМАС

Ҳикоялар

Тошкент
«Янги аср авлоди»
2011

УДК: 821.512.133
84 (5 ўзб) 7
3–91

Зулфия Қуролбой қизи. Ўлим ҳеч нарса эмас. / Ҳикоялар.
– Т.: «Янги аср авлоди», 2011. 308 б.

ISBN 978-9943-08-692-0

Одамлар бор: турли-туман, ҳиссиётга лимо-лим, ҳиссиётсиз, туй-гуларга бегона. Кимдир яхшилик сари интилади, эзгуликка қўл уради, бошқа бирови ёмонликдан заррача ҳазар қилмайди. Кимларгадир кўнгил ёрасан, яқин одамингдек туюлади у. Дилдан ҳасратлашай, дейсан. Одамзод ўз ичига сиғмаса нима қилсин?! Одам тафти-ни одам олади, ахир!..

Зулфия Қуролбой қизининг қаҳрамонлари кўнгилга яқин кишилар. Уларнинг ҳам дарди-дунёси, орзу, армонлари бор. Бу одамларнинг кўнгли – дарё. Бироқ, кўнгил, кўнгил деб кўнгилнинг айтганларига кўнаверсанг, нима бўлади?..

Ушбу китобга муаллифнинг энг сара китоблари киритилди.

УДК: 821.512.133
ББК 84 (5 ўзб) 7
3–91

ISBN 978-9943-08-692-0

© Зулфия Қуролбой қизи,
«Ўлим ҳеч нарса эмас». «Янги
аср авлоди», 2011 йил.

МУНДАРИЖА

“Момо Ҳаво”	4
Гуноҳ	25
Қадимий қўшиқ	47
Ўлим... ҳеч нарса эмас	65
Ёзсиз йил	116
О, ҳаёт!	153
Аёл қиёфасидаги ажал	163
Муҳаббат ва нафрат	177
Ҳилола	206
Тафаккур	219
Кўланка	276
Аёл	297

“МОМО ҲАВО”

Ёмғир уч кундан буён тинимсиз шивалаб ёғарди. Асфальти кўчиб, ўнқир-чўнқир тупроқ йўлга айланган йўлак билч-билч лой, йўлак четидаги бетон ариқчалар лойқа сувга тўлган, оловранг япроқлар оёқ остида эзилиб, лойга қоришиб кетган, оқибатда йўл сирпанчиқ бўлиб қолганди.

Акбар кўк бозор ёнидаги, пештоқига катта-катта ҳарфлар билан “Бар” деб ёзиб қўйилган, винога қоришиқ ёқимсиз ҳид анқиб турадиган кўримсиз, пастқам бинодан чиққанда вақт чошгоҳдан ўтганди. У маст эди. Маст бўлса-да, уч кундан буён ёмғир ёғаётганлиги, йўл сирпанчиқ бўлиб қолганлиги унинг ёдида, шу боиски бир-бир босиб пастқам бинодан узоқлаша бошлади. Йиқилиб тушмаслик учун эҳтиёт бўлиб юряпман, деб ўйларди у ўзича. Аслида эса гандираклаганча йўлнинг гоҳ у томонига, гоҳ бу томонига бориб келаркан, мункиб-мункиб кетарди. У ҳозиргина қаҳвахонадан чиққан бўлса-да, энгил-боши жиққа хўл, сочлари ивиб бошига ёпишган, тумшуғи очилиб қолган туфлисидан муздек сув сизиб кирган, бунинг натижасида оёқлари сира исимаётган эди. Бинобарин, у одатдагидек анча вақт ахлатхоналарни титкилаган, шиша идишлар, баклашкалар қидириб топиб, уларни керакли жойга топшириб, эвазига арзимаган пул олиб, сотувчилар алдамдимикин деган хаёлда эски, титилиб кетган майда пулларни қайта-қайта санаб, чўнтагига солгунча шу кўйга тушганди.

Акбар бир амаллаб катта йўлни кесиб ўтиб йўлакка чиқиб олди. Икки четини яшил девор тўсган йўлак ўнқир-чўнқир бўлса-да, ҳар қалай хавфсиз, бу ердан машиналар юрмайди ҳисоб. Лекин барибир эҳтиёт бўлиш керак, ер лой, билчиллаб ётибди. Яна юз қадамча юрса

уйига етиб олади. Бир амаллаб иккинчи қаватга кўтарилиб, қулфи яхши ишламайдиган эшигини очиб ичкарига кириб олса бас, у ёғи бир гап бўлар. Йигит яшил деворни пайпаслаганча кетиб бораркан... бехосдан кўрққан нарсаси юз берди, у йиқилиб тушди! Ўрнидан турмоқчи бўлиб бир-икки интилди, аммо гавдасини ердан узиб ололмади. Қолаверса, муздай ер мисдай қизиётган вужудига хуш ёқди ва у ғужанак бўлиб олди-ю, пишиллаб ухлаб қолди.

Уйига етишига эллик қадамча қолганди.

Ёмғир ҳамон шивалаб ёғарди.

Орадан қанча вақт ўтди, номаълум, ҳали уйқуга фарқ бўлиб ётган маҳал эди. Аллақандай майин овоз қулоғига чалингандай бўлди. Лекин йигит эътибор бермади, ғудранди, ғудраниш асносида оғзидан сўлак оққанини ҳис этиб, артиб ташламоқчи бўлганди, бармоқларига илашган лой юзига суркалди. Аллаким кўнғироқдек овозда кулиб юборди шу вақт. Юз-кўзига чакиллаб уриляётган ёмғир томчилари ҳам бирдан томчиламай кўйди.

Акбар кўзини очди. Дастлаб ихчам, ялтироқ туфлига кўзи тушди. Қовоқлари аста-секин кўтарилгани сайин шуури ҳам тиниқлаша борди ва кутилмаганда ирғиб ўрнидан тур... Йўқ, хаёлида шундай ўйлаган экан, аслида базўр ўрнидан кўзғалди.

Калта қора плашчи ўзига ярашган, кўхлик жувон қўлини хиёл олдинга узатганча соябонини тутиб уни ёмғирдан тўсиб турарди.

– Келинг, ёрдамлашаман... – жувон қўлини узатди.

– Раҳмат, ўзим...

Боши лўқиллаб оғриётган Акбар ўрнидан турди. Аммо шу заҳоти яна ўтириб қолди. Вужудини иситма қиздираётган, кўнгли озаётган эди.

– Тобингиз қочиб қолган, шекилли, кўлингизни беринг, нега тортинасиз, одам одамга ёрдам берса нима қипти? – Жувоннинг сўзлари ҳам, кўз қарашлари ҳам самимий эди.

Аммо барибир Акбар қўлини узата олмади. Ботинолмади, истиҳола қилди, чунки қўллари лой эди. Бор кучини

тўплаб ўрнидан турди. Гандираклаб кетди. Жувон уни ушлаб қолмаганда яна йиқилиб тушарди.

– Уйингиз шу томондами?

Жувон эллик қадам нарида қўққайиб турган тўққиз қаватли уйга ишора қилди.

Акбар бош ирғади.

Жувон уни қўлтиқлаб олди. Соябонини юқори кўтарди.

Акбарнинг кайфи тарқаган, аммо бир оз шамоллаган шекилли, иситма исканжага олган, боши тарс ёрилиб кетай дерди. Сал чайқалгудек бўлса борми, боши лўқиллаб кетганидан, қадам ташлашга мажоли етмай қоларди.

– Касал аҳволда кўчага чиқиб бўлмайди, – деди жувон уйга яқинлашиб қолганларида. – Менимча, сиз тумовдан олган бўлсангиз керак. Ҳозирги тумов шунақа экан, бош айланиб, иситма тутаркан.

Акбар енгил тортди. Жувон ҳар қалай ичганини пайқабди. Индамаслик ноқулай...

– Кечадан буён мазам қочиб турувди, – деди у ниҳоят ўзини дадил тутиб. – Лекин иш деган нарса бор. Уйдан чиқмасликнинг иложи йўқ.

– Тўғри, аслида шу, ҳаммамиз ҳам иш-иш деб ўлиб кетамиз.

– Яхшиям сиз келиб қолдингиз, акс ҳолда ҳозир...

– Нафасингизни иссиқ қилинг.

Подъезд эшиги олдида жувон таққа тўхтади.

– Бу ёғига ўзингиз кета оласизми? – Жувон гапириш асносида соябонини силкитди, биллур томчилар сачради ҳар томонга.

– Бошим ҳалиям айланяпти, – деди Акбар. – Иситмам ҳам тушмабди. Уйда дори-пори бормиди, билмадим. Кейин қанақа дори ичишним билмайман.

Жувон кулимсираб қаради унга.

– Ҳеч ҳам касал бўлмаганмисиз? – деб сўради кейин.

– Кўп касал бўлганман, лекин у вақтларда ойим бор эдилар. Ойим қарардилар. Энди ойим йўқ.

Жувон бошқа савол бермади. Ён-верига қараб қўйдида:

– Кеч тушиб қопти. Ҳа, майли, юринг, сумкамда у-бу дори бориди. Шуларни сизга ичириб кейин кетаман, – деди.

Уйга киришди. Ётоқхонадаги бир кишилик каравот ва ошхонадаги юмалоқ столу атрофида тизилишган тўртта табуреткадан бошқа ҳеч вақо кўзга ташланмасди. Дарвоқе, деворлардаги гулқоғозларнинг янгилиги ва тозалигини айтмаганда... Уйнинг шип-шийдонлиги жувонни ҳайрон қолдирмади, умуман у ҳеч нарсага эътибор бергани йўқ.

– Сиз кийимларингизни алмаштиринг, мен чой дамлаб келаман, – деди жувон, сўнг ошхона томонга кетди.

Акбар каравот остидан эски чемоданни тортиб чиқарди. Чемодан унга шифонер вазифасини ўтарди. Кийимлар кўп эди, лекин ҳаммаси ҳам эски-туски, алмисоқдан қолганди.

– Мана чой, мана ширингина дори, бир мазза қилдиган бўлдингиз, – дея жувон кириб келганда Акбар апилтапил кийимларини алмаштиришга улгурган, аммо ҳўл кийимларни нима қилишни билмагандек қўлида тутганча қимир этмай турарди. Гўё уй эгаси жувон-у, ўзи кутилмаганда келиб қолиб ўзини ноқулай сезаётган меҳмон.

– Кийимларингизни менга беринг, – жувон қўлини узатди. Пуштиранг кафти силлиқ ва чиройли эди.

– Йўқ, ўзим... эртага...

– Мен ҳалиям кийимларингизни ювмоқчи эмасман, – деди жувон. – Лекин бошқа вақт бўлганда эҳтимол ювиб ҳам кўярдим. Аммо ҳозир кетмасам бўлмайди.

Акбар жувондан кўз узмай турганча дорини ичди. Жувон яна битта дорини кафтига қўйди.

– Боягиси иситма туширадиган, буниси шамоллашга қарши дори, – изоҳ берди жувон.

Акбар шундай аҳволда эдики, жувон шифобахш дори эмас, заҳар тутган тақдирда ҳам индамай ичиб юборарди.

– Энди иссиқроқ ўраниб бир-икки соат ётинг. Мен кетаман. Яхши қолинг. Тезроқ соғайиб кетинг.

Жувон эшик томон юрди.

Акбар эса аёл томон интилди. Жувон буни сезмади. У аллақачон кўча эшик ёнидаги илгақдан плашчини олаётган эди. Акбар унга ёрдамлашмоқчи эди, аммо улгура олмади. Жувон кийиниб бўлиб эшикни очди. Яна бир оз, бир дақиқа кечикса жувон эшикни ёпади-ю, зиналардан шувиллаганча пастга тушиб кетади.

– Шошманг, – деб юборди Акбар беихтиёр.

– Мазангиз қочяптими?.. – Жувон илкис ўгирилди.

– Йўқ, ҳа, э, нимайди, анави, телефон рақамингизни айтолмайсизми? Мабодо кечаси яна тобим қочса...

Жувон жилмайиб туриб телефон рақамини айтди.

– Фақат тобингиз қочса телефон қилинг-а, – деди кейин.

– Албатта, албатта.

Жувон энди шарақлаб кулиб юборди. Анчадан буён аёл кулгусини эшитмаган деворлар зириллаб кетди.

– Нима учун “албатта” деяпсиз? Албатта тобим қочади, демоқчимисиз?

– Унақа эмас... Лекин қайдам...Аммо умид қиламанки... Эҳтимол...

– Хўп, яхши қолинг. Эшикка яқин келманг, совуқ тегади. Эшикни ўзим ёпаман.

Жувон кетди.

Ҳаммаси кейин юз берди. Акбар чексиз ҳайрат ичида қолди. “Шундай сулув жувон менга марҳамат кўрсатди, уйимга олиб келиб қўйди, дори ичирди... Унинг ўрнида бошқа аёл бўлганда балчиққа беланиб ётган чўчқага қарагандай қарарди. У эса мендан умуман жирканмади. Ё раббим, ким эди у?.. Момо Ҳавоми ё Биби Фотима!..”

Акбар беихтиёр иягини силаркан, ўсиқ соқоли кафтига тикандек ботди. Даҳшатга тушди. Ваннага югуриб кириб, ўзини ойнага солди: “Уст-бошим-ку, майли, ёмғир, касаллигим, йиқилиб тушганим баҳона бўлар, аммо эрталаб соқолни қиртишлаб олсам бўларкан. У бир неча марта юзимга синчиклаб қаради, лекин шундай ирkit башарадан бирор мартаям ирганмади-я...”

Акбарнинг бош оғриғи, шамоллаши, ичгани, ҳамма-ҳаммаси эсидан чиққан эди. У ювинди. Ўтмас олмос билан соқол-мўйловини қиртишлади. Ёноғини, ияги остини бир неча марта кесиб олиб, қонатди. Сўнг каравотга чўзилди. Ухлашга ҳаракат қилди, лекин ухлолмади. Қовоқлари қотиб қолгандек сира ёпилмасди. Бирдан уйнинг шип-шийдонлиги, аёл кишининг эътиборини жалб қиладиган жозибали нарсаси йўқлигини эслаб қолди. Онасидан қолган эски қақур-қуқурларни сотиб юборганидан афсусланди: “Арзимаган пулга сотгандим. Эсиз, тураверса бўларкан...”

Йигит шу оқшом мижджа қоқмади ҳисоб. Аҳён-аҳёнда кўзи илиниб кетгандек бўлар, лекин шу заҳоти чўчиб, сесканиб уйғонар, ҳали ювинмасдан туриб кўнглига туккан “тугун” эсига тушиб, ороми бузиларди, уйқуси қочарди. У жувонга телефон қилишни ўйлаганди. Бироқ истак қанчалик кучли бўлмасин, уни амалга оширишнинг иложи йўқ эди. Утган йили ойлик абонент пуллари тўланмаганлиги туфайли телефони ўчириб қўйилган, кераксиз матоҳга айланган аппаратни эса у сотиб юборганди. Яна афсус-надомат юрагини ўртади.

Тонгга яқин кўзи илинди.

Уч соатлик уйқудан уйғонгач у сал бошқачароқ ўйлай бошлади. “У оққўнгил аёл. Йиқилиб ётган бир бенавога ёрдам берди, холос. Шунинг учун ҳам мендан ирганмади. Шунинг учун ҳам у бегона эркак сифатида мендан чўчилади. У шунчаки, илтифот кўрсатди, холос. Йиқилиб ётган одамнинг ёнидан бефарқ ўтиб кета олмади. Ҳойнаҳой, у мени ўша заҳотиёқ эсидан чиқариб юборгандир. Мен бўлсам... Эҳ!..”

Йигит маҳзун тортиб қолди. Анча вақтгача шу кайфият таъсиридан чиқа олмади. Қорни очганини ҳис этарди-ю, аммо иштаҳаси йўқ эди. Томоғи қуриб, чанқоқ хурж қила бошлади. Шунда ҳам ўрнидан турмади. Лекин чанқоққа кўп дош бера олмади. Ноилож ўрнидан туриб ошхонага ўтди. Човгумни сувга тўлдираркан, ўзича сўзланди: “Яхшиям газ плитасини сотиб юбормаган эканман!”

Bu tanishuv parchasidir. Asarning to'liq versiyasi
<https://kitobxon.com/uz/asar/2139> saytida.

Бу танишув парчасидир. Асарнинг тўлиқ версияси
<https://kitobxon.com/uz/asar/2139> сайтида.

Это был ознакомительный отрывок. Полную версию
можно найти на сайте
<https://kitobxon.com/ru/asar/2139>